

Sveavägen 59
Box 350, SE-101 26 Stockholm, Sweden

Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter
The Swedish federation for Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Rights
Member of The International Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and
Intersex Association (ILGA)

Förbundskansli
+46 8 50 162 900
forbund@rfsi.se

RFSL Info & Media AB
+46 8 50 162 910
komut@rfsi.se
www.rfsi.se

Fax
+46 8 50 162 999

Webb
www.rfsi.se

2012 11-12

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

Remissyttrande över promemorian *Grovt sexuellt övergrepp mot barn (6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken)*

RFSL (Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter) har beretts tillfälle att yttra sig över Justitiedepartementets promemoria *Grovt sexuellt övergrepp mot barn (6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken)*. RFSL lämnar härmed följande synpunkter.

Sammanfattning

- RFSL menar att samlag bör avlägsnas som jämförelsenorm för brottet våldtäkt mot barn. Detta bl.a. eftersom det sannolikt skulle medföra att det i fler fall än idag skulle gå att döma gärningsmän för det, i jämförelse med brotten sexuellt övergrepp mot barn och grovt sexuellt övergrepp mot barn, grövre brottet våldtäkt mot barn.
- RFSL tillstyrker den i promemorian föreslagna nya lydelsen i 6 kap. 6 § brottsbalken av brottet grovt sexuellt övergrepp mot barn.

RFSL:s synpunkter

RFSL vill inledningsvis citera vad som anförs kring sexuella övergrepp i förbundets principprogram:

Om en person ofrivilligt, eller till följd av beroendeställning, blir inbegripen i eller utsatt för sexuella handlingar är detta övergrepp och uttryck för makt, inte

sexualitet. RFSL tar avstånd från alla former av sexuella övergrepp och ofrivilligt sexuellt våld. Våldtäkt och sexuella övergrepp mot barn som begås av vuxna är särskilt allvarliga. Sexuella handlingar som förorsakar någon människa ofrivillig skada eller lidande kan aldrig accepteras.

RFSL framförde 2011 i sitt remissyttrande över utredningen *Sexualbrottslagstiftningen – utvärdering och reformförslag* (SOU 2010:71) att det var särskilt anmärkningsvärt att utredningen valde att behålla samlaget (dvs. det vaginala samlaget) som jämförelsenorm gällande våldtäkt mot barn. Detta då utredningen redovisade särskilda skäl till att för detta brott avlägsna samlaget som jämförelsenorm. RFSL menar att ha samlag som jämförelsenorm, i stället för att fokusera på den sexuella kränkningens allvar, inte är lämpligt för brottet våldtäkt mot barn. Detta då forskning visar att andra omständigheter än penetration kan ha lika, eller större, betydelse för kränkingsnivån.

RFSL vidhåller sin åsikt, vilken även gäller avseende alla våldtäktsbrott och inte bara brottet våldtäkt mot barn, att samlag som jämförelsenorm för våldtäktsbrott bör avlägsnas. Att behålla samlag som jämförelsenorm menar RFSL är heteronormativt och inte bidrar, utan tvärtom kan motverka, säkerställande av att lagen tillämpas lika för alla oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning.

Mot bakgrund av detta önskar RFSL dock tillstyrka de i promemorian föreliggande förslagen till ändringar i lydelsen av brottet grovt sexuellt övergrepp mot barn i 6 kap. 6 § brottsbalken. Den nuvarande lydelsen av brottet, att det vid bedömningen ska beaktas om ”fler än en förgripit sig mot barnet eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller barnets låga ålder eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet”, är insnävande på så sätt att det kan vara svårt att döma vissa gärningar som objektivt sett kan upplevas som grovt sexuella övergrepp. RFSL menar att den i promemorian föreslagna nya lydelsen, att det vid bedömningen ska beaktas om ”gärningsmannen utnyttjat sin ställning eller i övrigt missbrukat ett särskilt förtroende eller om brottet med hänsyn till tillvägagångssättet eller barnets låga ålder eller annars varit av särskilt allvarligt slag”, bör bli lättare för domstolar att använda sig av. RFSL menar

att det är ändamålsenligt att bedöma brottet sexuellt övergrepp mot barn som grovt då det är personer som barnet befinner sig i beroendeställning till som begått det. Detta då kränkningens grad av allvar i många fall är särskilt stor i sådana fall, liksom att konsekvenserna av övergreppet i sådana fall många gånger blir mer omfattande för barnet. Att detta i lagförslaget tydliggörs i lydelsen av brottet är välkommet.

Ulrika Westerlund
förbundsordförande

Christian Antoni Möllerop
vice förbundsordförande

Lars Jonsson
politisk handläggare